

Türkiye Cumhuriyeti
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Verimlilik Genel Müdürlüğü

tepav

türkiye ekonomi politikaları araştırma vakfı

2015
VERİMLİLİK
27 Nisan - 3 Mayıs
HAFTASI

TÜRKİYE EKONOMİSİ (DURUM VE GELECEK)

Dr. Oktay KÜÇÜKKİREMİTÇİ
TÜRKİYE KALKINMA BANKASI A.Ş.
Hazine Daire Başkanı

KALKINMA VE VERİMLİLİK; DURUM VE GELECEK PANELİ
29 NİSAN 2015
TEPAV, ANKARA

Gelecek Dönem Türkiye Hedefleri

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (BSTB), 2013-2017 Strateji Planı, Aralık 2012, Stratejik Amaç 1

"İlgili taraflarla işbirliği içinde, geliştirilen politikalar, stratejiler ve bu politika ve stratejiler doğrultusunda verilen desteklerle sanayinin planlı gelişimini sağlamak ve yüksek teknolojiye dayalı, dışa bağımlılığı azaltan ve yüksek katma değerli bir sanayi yapısının oluşumuna öncü olmak."

BSTB, 2013-2017 Strateji Planı, Aralık 2012, BSTB Vizyonu

Girişimciliğe, yenilikçiliğe, bilimsel gelişmeye ve yüksek katma değerli teknoloji üretimine dayalı, bilgi tabanlı ve rekabetçi ekonomik yapısıyla dünyanın en gelişmiş on ülkesi arasında yer alan bir Türkiye'nin oluşumunda öncü olmaktır.

BSTB, Türkiye Sanayi Strateji Belgesi (2011-2014, AB Üyeliğine Doğru), Aralık 2010, Uzun Dönemli Vizyonu,

"Orta ve yüksek teknoloji ürünlerde Avrasya'nın üretim üssü olmak"

BSTB, Türkiye Sanayi Strateji Belgesi (2011-2014, AB Üyeliğine Doğru), Aralık 2010, Genel Amaç

"Türk sanayisinin rekabet edebilirliğinin ve verimliliğinin yükseltilerek, dünya ihracatından daha fazla pay alan, ağırlıklı olarak yüksek katma değerli ve ileri teknoloji ürünlerin üretildiği, nitelikli işgücüne sahip ve aynı zamanda çevreye ve topluma duyarlı bir sanayi yapısına dönüşümünü hızlandırmak"

Gelecek Dönem Türkiye Hedefleri

Kalkınma Bakanlığı , X. Kalkınma Planı (2014-2018), Temmuz 2013, İmalat Sanayiinde Dönüşüm, Amaç ve Hedefler

"649. Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünü ve dünya ihracatından aldığı payı artırmak için imalat sanayiinde dönüşümü gerçekleştirerek yüksek katma değerli yapıya geçmek ve yüksek teknolojlili sektörlerin payını artırmak temel amaçtır...

652. Ülkemizin uzun dönemde Avrasya'nın üretim merkezi olma hedefi doğrultusunda Plan döneminde imalat sanayiinin; daha yüksek katma değer yaratan, teknoloji üreten ve kullanabilen,... girdi tedarikinde etkinliğin sağlandığı, yatırım ve ara mallarında ithalat bağımlılığının azaldığı bir yapıya dönüşmesi öngörülmektedir.«

Kalkınma Bakanlığı , Orta Vadeli Program (2015-2017), 3. Ödemeler Dengesi

«192. Başta makine ve otomotiv olmak üzere, demir-çelik, tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon, elektrik ve elektronik ile kimyevi maddeler ihracat stratejimizin lokomotif sektörleri olmaya devam edecektir. Bununla birlikte, yeni rafineri inşası, elektrikli otomobil imalatı, ileri teknoloji içeren hava taşıtı motorları ve bunların parçalarının üretimi, ilaç ve tıbbi cihaz üretimi konularında Ar-Ge ve yatırım teşvik sistemi güçlendirilerek yurt içi üretim kapasitesi artırılacaktır."

Gelecek Dönem Türkiye Hedefleri

Kalkınma Bakanlığı , X. Kalkınma Planı (2014-2018), Temmuz 2013, Planın Amaç ve İlkeleri

"120... 2023 yılında GSYH'nın 2 trilyon dolara, kişi başına gelirin 25 bin dolara yükseltilmesi, ihracatın 500 milyar dolara çıkarılması, işsizlik oranının yüzde 5'e düşürülmesi..."

Kalkınma Bakanlığı , X. Kalkınma Planı (2014-2018), Temmuz 2013, Planın Amaç ve İlkeleri

"121... 2014-2018 dönemini kapsayacak olan Onuncu Kalkınma Planı ile... 2018 yılında GSYH'nın 1.3 trilyon dolara, kişi başına gelirin 16 bin dolara yükseltilmesi, ihracatın 227 milyar dolara çıkarılması, işsizlik oranının yüzde 7.2'ye düşürülmesi..."

OECD Sektörel Teknoloji Düzeyi Sınıflandırması

NACE Rev 1.1.		
Kod	Sektörler	Düzey
15-16	Gıda, İçki ve Tütün	Düşük
17	Tekstil	Düşük
18	Konfeksiyon	Düşük
19	Deri Eşya	Düşük
20	Ağaç ve Mantar	Düşük
21	Kâğıt ve Kâğıt Ür.	Düşük
22	Basım ve yayın	Düşük
23-24	Rafine Petrol ve Kimyasallar	Orta-Düşük
25	Plastik ve Kauçuk Ür.	Orta-Düşük
26	Mineral Ürünler	Orta-Düşük
27	Ana Metal	Orta-Düşük
28	Metal Eşya	Orta-Düşük
29	Makine ve Teçhizat	Orta-Yüksek
30	Büro, Muhas. ve Bilgi İşl. Mak.	Yüksek
31	Elektrikli Makine ve Cihazlar	Orta-Yüksek
32	Radyo, TV ve Haber. Cihazları	Yüksek
33	Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Al.	Yüksek
34	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork	Orta-Yüksek
35	Diğer Ulaşım Araçları	Orta-Yüksek
36-37	Mobilya; Diğer İm. ve Yen. Değ.	Düşük

NACE Rev. 2		
Kod	Sektörler	Düzey
10	Gıda	Düşük
11	İçecek	Düşük
12	Tütün	Düşük
13	Tekstil	Düşük
14	Konfeksiyon	Düşük
15	Deri	Düşük
16	Ağaç Ürünleri	Düşük
17	Kâğıt	Düşük
18	Medya	Düşük
19	Petrol Ürünleri	Orta-Düşük
20	Kimyasallar	Orta-Yüksek
21	Eczacılık Ürünleri	Yüksek
22	Kauçuk&Plastik	Orta-Düşük
23	Mineral Ürünler	Orta-Düşük
24	Ana Metal	Orta-Düşük
25	Metal Eşya	Orta-Düşük
26	Elektronik	Yüksek
27	Elektrikli Teçh.	Orta-Yüksek
28	Makine&Teçh.	Orta-Yüksek
29	Otomobil vb	Orta-Yüksek
30	Diğer Ulaşım Ar.	Orta-Yüksek
31	Mobilya	Düşük
32	Diğer	Düşük
33	Onarım&Montaj	Orta-Düşük

ISIC Rev. 3		
Kod	Sektör Adı	Düzey
15	Gıda&içecek	Düşük
16	Tütün	Düşük
17	Tekstil	Düşük
18	Konfeksiyon	Düşük
19	Deri Mamul.	Düşük
20	Ağaç&Mantar	Düşük
21	Kâğıt	Düşük
22	Basım&Yayın	Düşük
23	Petrol Ürün.	Orta-Düşük
24	Kimyasal Mad.	Orta-Yüksek
25	Plastik&Kauçuk	Orta-Düşük
26	Taş&Toprak	Orta-Düşük
27	Ana Metal	Orta-Düşük
28	Metal Eşya	Orta-Düşük
29	BYS Makine	Orta-Yüksek
30	Büro Mak.	Yüksek
31	BYS Elkt. Mak.	Orta-Yüksek
32	Radyo TV	Yüksek
33	Tıp&Optik Alet.	Yüksek
34	Kara Taşıtları	Orta-Yüksek
35	Diğ. Ulaşım Ar.	Orta-Yüksek
36	Mobilya vd	Düşük

İmalat Sanayiinde Ne Üretiyoruz?

Sektörler	2003		2011		2003-2011 Ortalama	
	% Pay	Sıra	% Pay	Sıra		
Gıda&İçecek	13.1	2	11.4	1	12.2	1
Tütün	1.4	17	0.8	20	1.3	19
Tekstil	13.8	1	9.2	3	10.5	2
Konfeksiyon	9.1	4	7.1	6	7.0	8
Deri Mamul.	1.1	18	0.8	19	1.0	20
Ağaç&Mantar	0.9	20	1.4	17	1.3	18
Kağıt	1.6	16	2.0	14	1.9	15
Basım&Yayın	1.8	15	1.0	18	1.7	16
Petrol Ürün.	2.1	14	2.1	13	2.3	13
Kimyasal Mad.	9.7	3	7.1	7	7.6	6
Plastik&Kauçuk	4.5	9	5.7	10	5.1	9
Taş&Toprak	6.1	8	7.9	5	7.9	5
Ana Metal	7.4	6	9.9	2	8.6	4
Metal Eşya	3.4	10	6.5	9	5.0	10
BYS Makine	6.4	7	6.9	8	7.0	7
Büro Mak.	2.5	12	1.6	16	2.0	14
BYS Elkt. Mak.	2.4	13	5.3	11	4.1	11
Kara Taşıtları	8.5	5	8.5	4	8.7	3
Diğ. Ulaşım Ar.	1.0	19	1.6	15	1.6	17
Mobilya vd	3.2	11	3.4	12	3.3	12
İmalat Sanayi	100.0		100.0		100.0	

% 23.4

Kaynak: TÜİK, Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, Sektörel Katma Değer Payları

İmalat Sanayinde Hangi Sektörlere Yatırım Yapıyoruz?

Sektörler	2003		2011		2003-2011 Ortalama	
	% Pay	Sıra	% Pay	Sıra	% Pay	Sıra
Gıda&içecek	9.5	3	14.3	2	11.4	3
Tütün	4.0	10	1.1	16	2.1	14
Tekstil	18.7	1	11.0	3	13.5	1
Konfeksiyon	5.4	7	3.6	10	3.8	10
Deri Mamul.	0.5	20	0.7	20	0.6	20
Ağaç&Mantar	1.8	13	2.5	13	1.8	18
Kağıt	1.3	15	1.9	14	2.1	16
Basım&Yayın	5.2	8	1.0	17	1.8	17
Petrol Ürün.	1.0	18	0.8	18	3.2	11
Kimyasal Mad.	6.1	5	6.2	6	6.2	7
Plastik&Kauçuk	18.1	2	5.6	7	7.4	5
Taş&Toprak	5.0	9	9.8	4	8.8	4
Ana Metal	6.1	6	17.8	1	13.2	2
Metal Eşya	2.5	12	4.9	8	4.3	9
BYS Makine	3.6	11	6.2	5	5.5	8
Büro Mak.	1.3	16	0.7	19	1.1	19
BYS Elkt. Mak.	1.3	17	3.1	11	2.6	12
Kara Taşıtları	6.3	4	4.6	9	6.4	6
Diğ. Ulaşım Ar.	0.7	19	1.4	15	2.2	13
Mobilya vd	1.6	14	2.8	12	2.1	15
İmalat Sanayi	100.0		100.0		100.0	

Kaynak: TÜİK, Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri

% 17.8₇

Özetle, İmalat Sanayiiimiz;

Faaliyet	2003-2011 Dönemi Ortalaması			
	Üretim	Yatırım	İhracat	İthalat
1. Sıradaki Sektör	Gıda&İçecek	Tekstil	Kara Taşıtları	Kimyasal Mad.
2. Sıradaki Sektör	Tekstil	Ana Metal	Konfeksiyon	Ana Metal
3. Sıradaki Sektör	Kara Taşıtları	Gıda&İçecek	Tekstil	Kara Taşıtları
...	...	...	...	...
18. Sıradaki Sektör	Ağaç&Mantar	Ağaç&Mantar	Ağaç&Mantar	Ağaç&Mantar
19. Sıradaki Sektör	Tütün	Büro Mak.	Tütün	Basım&Yayın
20. Sıradaki Sektör	Deri Mamul.	Deri Mamul.	Basım&Yayın	Tütün

Biz Kime Benziyoruz ? – Üretim Yapısı (2002)

	Sektörel Paylar		
	Tarım	Sanayi	Hizmetler
İrlanda	3.5	31.3	64.7
Slovakya	4.4	30.1	64.6
Slovakya	2.7	28.9	67.8
Macaristan	4.2	27.8	67.6
Romanya	12.8	27.4	58.2
Finlandiya	3.2	26.2	70.3
İtalya	2.7	23.9	73.0
Litvanya	5.3	23.0	71.2
Letonya	4.6	22.9	72.4
Avusturya	1.7	22.5	75.4
Türkiye	11.8	22.4	64.8
İngiltere	1.7	22.2	73.9
İsveç	1.9	22.1	75.7
Almanya	1.1	22.0	76.6
Belçika	1.5	21.8	76.4
Fransa	2.5	21.6	75.8
Portekiz	3.7	21.0	74.9
Polonya	5.1	21.0	72.0
Estonya	4.6	19.3	74.9
İspanya	4.0	18.9	76.8
Hollanda	2.7	17.3	77.0
Danimarka	2.1	17.3	78.1
Yunanistan	6.1	13.4	79.9

Teknoloji Skoru Yaklaşımı

$$TS = \sum_{i=1}^n w_i s_i$$

Burada,

TS : teknoloji skorunu,

i : sektörleri,

s_i : i. sektörün teknoloji puanını,

s = 1, sektör düşük teknoloji grubunda ise,

s = 2, sektör orta-düşük teknoloji grubunda ise,

s = 3, sektör orta-yüksek teknoloji grubunda ise,

s = 4, sektör yüksek teknoloji grubunda ise,

n : sektör sayısını,

w_i : i. sektörün (örneğin) katma değerinin (örneğin) imalat sanayi katma değeri içindeki payını

Düşük : 1

Orta Düşük : 2

Orta Yüksek : 3

Yüksek : 4

ifade etmektedir. Dolayısıyla $1 \leq TS \leq 4$ olacaktır. Bir ülkenin teknoloji skoru 4'e yaklaştıkça o ülkenin yüksek teknoloji içeren sektörlerinin ekonomi içinde önemli paya sahip olduğu, 1'e yaklaştıkça ise genellikle düşük teknolojili sektörlerin ekonomi içinde daha büyük pay tuttuğu anlaşılabacaktır.

Ülkelerin Yapısal Özellikleri - "Teknoloji Skoru" Yaklaşımı (2002)

Ülkeler	Teknoloji Düzeyi						Teknoloji Skoru
	Düşük	Orta Düşük	Orta Yüksek	Yüksek	Düşük Toplam(1)	Yüksek Toplam(2)	
İrlanda	24.9 (22)	46.3 (1)	12.2 (20)	16.5 (2)	71.3 (15)	28.7 (9)	2.20 (3)
Hollanda	42.7 (9)	35.6 (9)	16.7 (16)	4.9 (6)	78.4 (9)	21.6 (15)	1.84 (15)
Danimarka	36.9 (13)	31.8 (14)	28.3 (3)	3.0 (13)	68.7 (18)	31.3 (6)	1.97 (10)
Avusturya	37.0 (12)	32.3 (13)	26.1 (6)	4.6 (7)	69.3 (16)	30.7 (8)	1.98 (9)
Belçika	29.5 (21)	44.8 (2)	21.9 (11)	3.7 (10)	74.4 (13)	25.6 (11)	2.00 (8)
İsveç	32.1 (18)	29.1 (17)	32.6 (2)	6.2 (4)	61.2 (21)	38.8 (3)	2.13 (5)
İngiltere	34.5 (17)	34.2 (10)	25.4 (7)	5.9 (5)	68.7 (17)	31.3 (7)	2.03 (7)
Fransa	31.2 (19)	37.3 (5)	27.2 (5)	4.3 (9)	68.5 (19)	31.5 (5)	2.05 (6)
Almanya	23.2 (23)	31.8 (15)	42.2 (1)	2.9 (15)	54.9 (23)	45.1 (1)	2.25 (1)
Finlandiya	35.8 (14)	24.9 (19)	19.5 (13)	19.9 (1)	60.7 (22)	39.3 (2)	2.23 (2)
İtalya	38.7 (10)	33.4 (11)	24.3 (8)	3.6 (11)	72.1 (14)	27.9 (10)	1.93 (13)
İspanya	34.6 (15)	39.9 (4)	23.4 (9)	2.1 (20)	74.5 (12)	25.5 (12)	1.93 (12)
Yunanistan	52.4 (7)	35.8 (8)	9.5 (21)	2.3 (17)	88.2 (2)	11.8 (22)	1.62 (19)
Slovenya	38.6 (11)	36.6 (6)	21.9 (12)	2.9 (14)	75.2 (10)	24.8 (14)	1.89 (14)
Portekiz	59.5 (4)	23.4 (20)	14.9 (18)	2.2 (19)	82.9 (6)	17.1 (18)	1.60 (20)
Macaristan	29.9 (20)	33.1 (12)	27.6 (4)	9.3 (3)	63.0 (20)	37.0 (4)	2.16 (4)
Slovakya	34.5 (16)	40.0 (3)	23.2 (10)	2.3 (18)	74.5 (11)	25.5 (13)	1.93 (11)
Estonya	61.6 (3)	21.6 (21)	13.6 (19)	3.2 (12)	83.2 (5)	16.8 (19)	1.58 (21)
Polonya	43.5 (8)	35.9 (7)	18.0 (14)	2.6 (16)	79.4 (8)	20.6 (16)	1.80 (16)
Litvanya	70.9 (2)	15.3 (22)	9.4 (22)	4.4 (8)	86.2 (3)	13.8 (21)	1.47 (22)
Letonya	75.0 (1)	14.7 (23)	9.2 (23)	1.1 (23)	89.7 (1)	10.3 (23)	1.36 (23)
Romanya	56.0 (5)	25.3 (18)	17.2 (15)	1.6 (21)	81.3 (7)	18.7 (17)	1.64 (18)
Türkiye	53.1 (6)	30.1 (16)	15.2 (17)	1.5 (22)	83.3 (4)	16.7 (20)	1.65 (17)

(*) Parantez içindeki değerler, ülkenin ilgili kategoride 23 ülke içinde kaçınıcı sırada olduğunu göstermektedir (her kategoride en yüksek ülke birinci sırada olmak üzere).

(1) Düşük ve Orta Düşük teknoloji sektörlerinin yüzde payları toplamıdır.

(2) Orta Yüksek ve Yüksek teknoloji sektörlerinin yüzde payları toplamıdır

İmalat Sanayi Sektörleri ve Teknoloji Düzeyleri (2011)

Sektörler (NACE 2)	Girişim Sayısı	Ücr. Çal. Say.	Katma Değer	Ciro	Üretim Değeri	Yatırımlar	Teknoloji Yoğunluğu
Gıda	11.7 (3)	12.5 (2)	10.3 (1)	14.1 (1)	14.0 (1)	13.0 (2)	Düşük
İçecek	0.1 (21)	0.5 (22)	1.1 (20)	0.8 (20)	0.9 (20)	1.2 (17)	Düşük
Tütün	0.0 (24)	0.2 (24)	0.8 (24)	0.5 (24)	0.5 (24)	1.1 (19)	Düşük
Tekstil	6.9 (6)	12.0 (3)	9.2 (3)	8.5 (4)	8.6 (3)	10.6 (3)	Düşük
Konfeksiyon	16.1 (2)	15.1 (1)	7.1 (6)	6.2 (5)	6.2 (5)	3.6 (10)	Düşük
Deri	2.3 (13)	1.7 (14)	0.8 (23)	0.8 (22)	0.8 (22)	0.7 (24)	Düşük
Ağaç Ürünleri	7.1 (5)	1.6 (17)	1.4 (18)	1.3 (17)	1.3 (18)	2.7 (12)	Düşük
Kâğıt	0.7 (17)	1.6 (16)	2.0 (15)	1.9 (14)	1.9 (14)	2.2 (13)	Düşük
Medya	3.8 (9)	1.7 (13)	1.0 (22)	0.8 (21)	0.9 (21)	1.0 (20)	Düşük
Petrol Ürünleri	0.1 (23)	0.3 (23)	2.1 (14)	5.5 (6)	5.5 (7)	0.8 (22)	Orta-Düşük
Kimyasallar	1.2 (15)	2.3 (12)	5.0 (11)	5.4 (8)	5.2 (10)	4.9 (8)	Orta-Yüksek
Eczacılık Ürünleri	0.1 (22)	1.1 (19)	2.1 (13)	1.4 (16)	1.3 (16)	1.2 (16)	Yüksek
Kauçuk&Plastik	5.6 (7)	5.8 (6)	5.7 (9)	5.3 (9)	5.4 (8)	5.6 (5)	Orta-Düşük
Mineral Ürünler	3.9 (8)	6.9 (5)	7.9 (5)	5.4 (7)	5.5 (6)	10.0 (4)	Orta-Düşük
Ana Metal	0.7 (18)	3.9 (11)	9.9 (2)	12.2 (2)	12.5 (2)	17.8 (1)	Orta-Düşük
Metal Eşya	16.6 (1)	8.0 (4)	6.5 (7)	5.3 (10)	5.3 (9)	4.9 (7)	Orta-Düşük
Elektronik	0.2 (20)	1.0 (20)	1.6 (17)	1.2 (18)	1.3 (17)	0.8 (23)	Yüksek
Elektrikli Teçh.	2.3 (14)	4.1 (10)	5.3 (10)	5.2 (11)	5.0 (11)	3.2 (11)	Orta-Yüksek
Makine&Teçh.	3.6 (10)	5.7 (7)	5.7 (8)	4.4 (12)	4.4 (12)	5.3 (6)	Orta-Yüksek
Otomobil vb	1.1 (16)	5.2 (8)	8.5 (4)	8.8 (3)	8.4 (4)	4.7 (9)	Orta-Yüksek
Diğer Ulaşım Ar.	0.3 (19)	0.9 (21)	1.6 (16)	0.9 (19)	0.9 (19)	1.4 (15)	Orta-Yüksek
Mobilya	10.8 (4)	5.0 (9)	2.2 (12)	2.0 (13)	2.0 (13)	1.7 (14)	Düşük
Diğer	2.3 (12)	1.6 (15)	1.2 (19)	1.5 (15)	1.5 (15)	1.1 (18)	Düşük
Onarım&Montaj	2.5 (11)	1.4 (18)	1.1 (21)	0.6 (23)	0.6 (23)	0.9 (21)	Orta-Düşük
İmalat Sanayi	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	

Düşük : 1
Orta Düşük : 2
Orta Yüksek : 3
Yüksek : 4

Teknoloji Skoru

1.5

1.7

2.0

1.9

1.9

1.8

İmalat Sanayi Dış Ticareti (Mio USD)

ISIC Rev. 3	Sektör Adı	2007		2008		2011		2013		2014	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
15	Gıda&içecek	5,164	2,661	6,476	3,763	8,880	4,905	10,664	5,441	11,098	5,617
16	Tütün	195	82	277	104	301	103	465	127	555	153
17	Tekstil	10,805	5,317	11,323	5,093	12,920	6,881	14,741	5,877	15,417	6,000
18	Konfeksiyon	11,795	1,357	11,504	1,902	11,633	2,748	12,704	2,702	13,777	2,755
19	Deri Mamul.	559	1,261	607	1,383	773	1,562	1,119	1,732	1,153	1,675
20	Ağaç&Mantar	455	874	535	921	653	1,258	724	1,444	854	1,378
21	Kağıt	836	2,832	1,052	3,014	1,407	3,635	1,934	3,754	1,985	3,874
22	Basım&Yayın	130	597	145	600	164	606	154	570	168	531
23	Petrol Ürün.	4,922	9,492	7,325	13,829	6,122	18,317	6,300	18,948	5,729	18,787
24	Kimyasal Mad.	4,057	23,625	4,995	26,994	6,743	33,245	7,615	33,487	7,962	34,877
25	Plastik&Kauçuk	3,930	3,114	4,750	3,451	6,241	4,489	7,030	4,992	7,541	5,104
26	Taş&Toprak	3,398	1,542	4,321	1,550	4,042	1,827	4,290	1,979	4,330	2,164
27	Ana Metal	12,349	23,087	22,570	26,506	17,062	26,077	17,516	35,173	16,636	26,437
28	Metal Eşya	4,251	2,816	5,531	3,488	6,230	3,917	7,068	4,767	7,431	4,173
29	BYS Makine	8,032	17,095	9,763	17,014	11,126	21,292	12,779	23,402	13,592	21,825
30	Büro Mak.	130	2,937	135	2,833	140	3,289	178	3,751	189	3,756
31	BYS Elkt. Mak.	4,106	6,325	4,975	7,358	5,863	9,361	6,460	8,509	6,365	8,072
32	Radyo TV	2,766	5,849	2,277	5,346	2,111	6,186	2,047	8,013	2,234	8,747
33	Tıp&Optik Alet.	337	3,369	404	3,855	499	4,657	789	5,123	834	5,459
34	Kara Taşıtları	17,016	15,096	19,362	15,514	17,044	19,896	18,246	19,439	19,218	18,399
35	Diğ. Ulaşım Ar.	2,747	2,231	3,360	3,115	1,992	6,496	2,340	4,192	2,398	4,605
36	Mobilya vd	3,101	2,378	3,500	2,619	4,014	3,185	6,194	3,401	7,610	2,844
	İmalat Toplam	101,082	133,938	125,188	150,252	125,963	183,930	141,358	196,823	147,075	187,229
	Genel Toplam	107,272	170,063	132,027	201,964	134,907	240,842	151,803	251,661	157,628	242,183
	İmalat X-M	-32,856		-25,065		-57,968		-55,465		-40,154	
	Teknoloji Skoru	2.09	2.51	2.10	2.47	2.06	2.48	2.03	2.50	2.02	2.53
	Teknoloji Açığı	-0.42		-0.37		-0.43		-0.46		-0.50	

Yüksek Katma Değer - Makro Düzeyde Katma Değer Kavramı

Katma Değer = Satış Fiyatı – Ara Girdiler Toplamı

(Ara Girdi : Üretimde kullanılan hammadde, yardımcı madde, işletme malzemesi, enerji vb toplamı)

Katma Değer = Temel Üretim Faktörlerine Yapılan Ödemeler Toplamı

(Temel Üretim Faktörleri : Emek (Ücret), Sermaye (Faiz), Girişimci (Kâr), Mekân (Kira))

Brüt Katma Değer (Gayri Safi Katma Değer) : Temel Üretim Faktörlerine Yapılan Ödemeler + Amortismanlar (Yatırım Malları Yıpranma Payı)+ Dolaylı Vergiler (Devlet Geliri) – Sübvansiyonlar (Olmayan Gelir)

Katma Değer Oranı (KDO) = Toplam Brüt Katma Değer / Toplam Üretim Değeri

Yüksek Katma Değer = Yüksek Katma Değer Oranı

Türkiye 2023 Sayısal Hedefler

Toplam GSYİH : 2 Trilyon USD
Toplam İhracat : 500 Milyar USD
Kişi Başına Gelir : 25 Bin USD

Acaba Şöyle Bir Ülke Olmak Sayısal Hedefler Açısından Uygun mu?

Kişi Başına Gelir $\approx$ 30 Bin USD
Toplam İhracat $\approx$ 555 Milyar USD
Dış Ticaret Dengesi $\approx$ 30 Milyar USD

Üretim Yönünden GSYİH'nın Sektörel Dağılımı Türkiye ve Kore

Sektörlerin GSYİH İçindeki Payları (%)

	Türkiye (*)		Kore
	2002 (**)	2011	2011 (***)
Tarım, avcılık ve ormancılık	11.8	9.0	2.5
Madencilik ve taşocakçılığı	1.1	1.7	0.2
İmalat	19.8	18.3	31.2
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	2.5	2.5	1.9
İnşaat	4.7	5.0	6.1
Toptan ve perakende ticaret	13.6	13.6	8.0
Oteller ve lokantalar	2.5	2.6	2.7
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	14.9	15.3	5.4
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	4.8	3.5	6.9
Konut Sahipliği +Gayrimenkul+Kiralama+ARGE	12.7	16.5	16.0
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	4.9	4.5	5.6
Eğitim	3.0	3.7	5.5
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	1.6	1.7	4.1
Diğer	2.1	2.1	3.9
Sektörler Toplamı	100.0	100.0	100.0

(*) : GSYİH'nın dağılımında üretici sektörlerin katma değerlerinin toplamı 100 kabul edilerek sektörlerin yüzde payları hesaplanmıştır.

(**) : 2002 yılı Girdi-Çıktı tablosundan hesaplanmıştır.

(***) : 2011 yılı Girdi-Çıktı tablosundan hesaplanmıştır.

"Yüksek Katma Değerli, Yüksek Teknolojili Sektörler" ???

NACE Kod	Sektörler	Türkiye (2002)		Kore (2011)		Teknoloji Düzeyi
		Katma Değer Oranı	İm. Sektöründeki Payı	Katma Değer Oranı	İm. Sektöründeki Payı	
15-16	Gıda, İçki ve Tütün	23.3	17.5	23.9	6.6	Düşük
17	Tekstil	27.1	16.9	25.3	1.3	Düşük
18	Konfeksiyon	27.9	8.5	33.0	2.7	Düşük
19	Deri Eşya	26.9	1.5	21.7	0.4	Düşük
20	Ağaç ve Mantar Ürünleri	25.7	1.1	24.6	0.4	Düşük
21	Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri	27.7	2.3	25.9	1.5	Düşük
22	Basım ve yayın	39.1	2.4	38.4	1.0	Düşük
23-24	Rafine Petrol ve Kimyasallar	25.6	10.7	15.9	16.2	Orta-Düşük
25	Plastik ve Kauçuk Ürünleri	27.2	3.7	25.7	4.3	Orta-Düşük
26	Metalik Olmayan Mineral Ürünler	37.3	6.4	28.9	2.6	Orta-Düşük
27	Ana Metal Sanayi	24.1	5.8	15.4	11.2	Orta-Düşük
28	Metal Eşya	30.4	3.5	29.0	6.0	Orta-Düşük
29	Makine ve Teçhizat	37.8	7.1	25.4	8.7	Orta-Yüksek
30	Büro, Muhas. ve Bilgi İşlem Mak.	41.9	0.0	22.9	10.5	Yüksek
31	Elektrikli Makine ve Cihazlar	29.3	2.6	24.7	5.4	Orta-Yüksek
32	Radyo, TV ve Haberleşme Cihazları	21.0	1.5	13.9	3.0	Yüksek
33	Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Al.	29.0	0.4	27.1	1.4	Yüksek
34	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork	24.0	4.1	21.5	10.3	Orta-Yüksek
35	Diğer Ulaşım Araçları	48.6	1.0	28.7	5.0	Orta-Yüksek
36-37	Mobilya; Diğer İmalat ve Yen. Değ.	24.6	3.0	27.2	1.5	Düşük
	Yüksek +Orta Yüksek Teknoloji Toplamı		16.7		44.4	
	Teknoloji Skoru		1.7		2.4	

Üretimde Dışa Bağımlılık (Üretimde Kullanılan Girdilerin Yüzdesi Olarak)

NACE Kod	Sektörler	Türkiye (2002)			Kore (2011)		
		Yurtiçi Girdi	İthal Girdi	İthalattaki Payı(*)	Yurtiçi Girdi	İthal Girdi	İthalattaki Payı(*)
15-16	Gıda, İçki ve Tütün	93.7	6.3	3.5	78.8	21.2	5.7
17	Tekstil	81.4	18.6	6.4	66.7	33.3	1.2
18	Konfeksiyon	87.2	12.8	0.9	80.6	19.4	2.5
19	Deri Eşya	68.1	31.9	0.8	57.7	42.3	1.6
20	Ağaç ve Mantar Ürünleri	76.8	23.2	0.4	65.0	35.0	0.5
21	Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri	75.1	24.9	2.4	70.7	29.3	1.1
22	Basım ve yayın	79.8	20.2	0.4	92.3	7.7	0.1
23-24	Rafine Petrol ve Kimyasallar	58.7	41.3	24.4	44.5	55.5	23.3
25	Plastik ve Kauçuk Ürünleri	69.1	30.9	2.9	78.5	21.5	2.2
26	Metalik Olmayan Mineral Ür.	87.4	12.6	1.3	76.5	23.5	1.9
27	Ana Metal Sanayi	69.7	30.3	13.9	72.8	27.2	14.2
28	Metal Eşya	78.3	21.7	2.8	89.0	11.0	1.8
29	Makine ve Teçhizat	73.3	26.7	14.6	85.3	14.7	10.6
30	Büro, Muhas. ve Bilgi İşl. Mak.	41.3	58.7	0.6	55.8	44.2	13.8
31	Elektrikli Makine ve Cihazlar	74.4	25.6	3.7	50.7	49.3	5.0
32	Radyo, TV ve Haberleşme Cih.	53.4	46.6	6.1	97.2	2.8	2.8
33	Tıbbi Al., Hassas ve Optik Al.	61.7	38.3	2.8	75.0	25.0	4.0
34	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork	75.3	24.7	7.6	86.2	13.8	3.3
35	Diğer Ulaşım Araçları	75.8	24.2	2.0	66.5	33.5	3.1
36-37	Mobilya; Diğer İmalat ve YD.	57.6	42.4	2.2	85.0	15.0	1.4
Toplam		100.0			100.0		

(*) : İmalat Sanayi ithalatındaki paylardır.

Bilgi için; İmalat Sanayi ithalatının toplam ithalat içindeki payı Türkiye için yüzde 74.5, Kore için yüzde 59.5'dir.

Türkiye ve Güney Kore Üretimin İthalata Bağımlılığı ve Sektörel Çoğaltan Etkileri

Sektörler	Yerli Girdi Payı (%)		Üretim Çoğaltanı	
	G. Kore	Türkiye	G. Kore	Türkiye
Makine ve Teçhizat	85.3	73.3	3.53	2.56
Büro, Muhasebe ve Bilgi İşlem Makineleri	55.8	41.3	3.46	2.38
Elektrikli Makine ve Cihazlar	50.7	74.4	3.52	2.78
Radyo, TV ve Haberleşme Cihazları	97.2	53.4	3.93	3.15
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler	75.0	61.7	3.22	2.75
Motorlu Kara Taşıtı ve Römork	86.2	75.3	3.73	2.98
Diğer Ulaşım Araçları	66.5	75.8	3.45	2.22

Notlar:

Yerli Girdi Payı = Yurtiçinden Sağlanan Yerli Ara Girdiler/Toplam Üretim Değeri

Üretim Çoğaltanı : Girdi-Çıktı tablosu kullanılarak hesaplanan toplam geri bağlantı katsayıları (her iki ülke için de 33 sektörde toplulaştırılan Girdi-Çıktı tabloları kullanılarak hesaplanmıştır, Türkiye değerleri 2002 yılı, G. Kore değerleri 2011 yılı Girdi-Çıktı tablosundan elde edilmiştir). Bu katsayılar, ilgili sektörün nihai talebi bir birim arttığında ekonomideki toplam üretimin kaç birim artacağını ifade etmektedir.

Senaryolar ve Etki Analizi

Senaryo 1 : Türkiye, 2002 yılındaki GSYİH dağılımı, üretim giderleri yapısı, ithalatın ve ihracatın toplam üretim (talep) içindeki payları, toplam talep içindeki nihai talep ve ara talep dağılımı değişmeden 2023 yılı için 2 Trilyon USD GSYİH hasıla hedefine ulaşırsa, ekonomik yapı, sektörel üretimler, ithalat, ihracat ne olacaktır?

Senaryo 2: Türkiye, 2023 yılında Kore'nin 2011 yılındaki üretim yapısının tüm parametrelerine sahip olursa (GSYİH dağılımı, üretim giderleri yapısı, ithalatın ve ihracatın toplam üretim (talep) içindeki payları, toplam talep içindeki nihai talep ve ara talep dağılımı) 2 Trilyon GSYİH hedefinin gerçekleşmesi durumunda ekonomik yapı, sektörel üretimler, ithalat, ihracat ne olacaktır?

Yöntem : 33 sektörde toplulaştırılmış Türkiye (2002, 59 sektörlü) ve Kore (2011, 77 sektörlü) Girdi Çıktı Tablolarından elde edilen üretim ve talep dağılımı verileri kullanılarak tüm sektörel karakteristikler hesaplanmış, verilen GSYİH hedefi senaryo bazındaki varsayım seti doğrultusunda GSYİH'nın dağılımı kullanılarak sektörler dağıtılmış, 2023 yılı üretim değerleri Leontief Ters Matrisi ile elde edilmiş, Bu üretim değerlerinden sektörel talep (üretim) değerlerinin ayrıştırılması için ülkelerin başlangıç tablolarındaki dağılımlar ve bileşenleri dikkate alınmıştır.

Senaryolar ve Etki Analizi Sonuçları (Girdi-Çıktı Yöntemiyle)

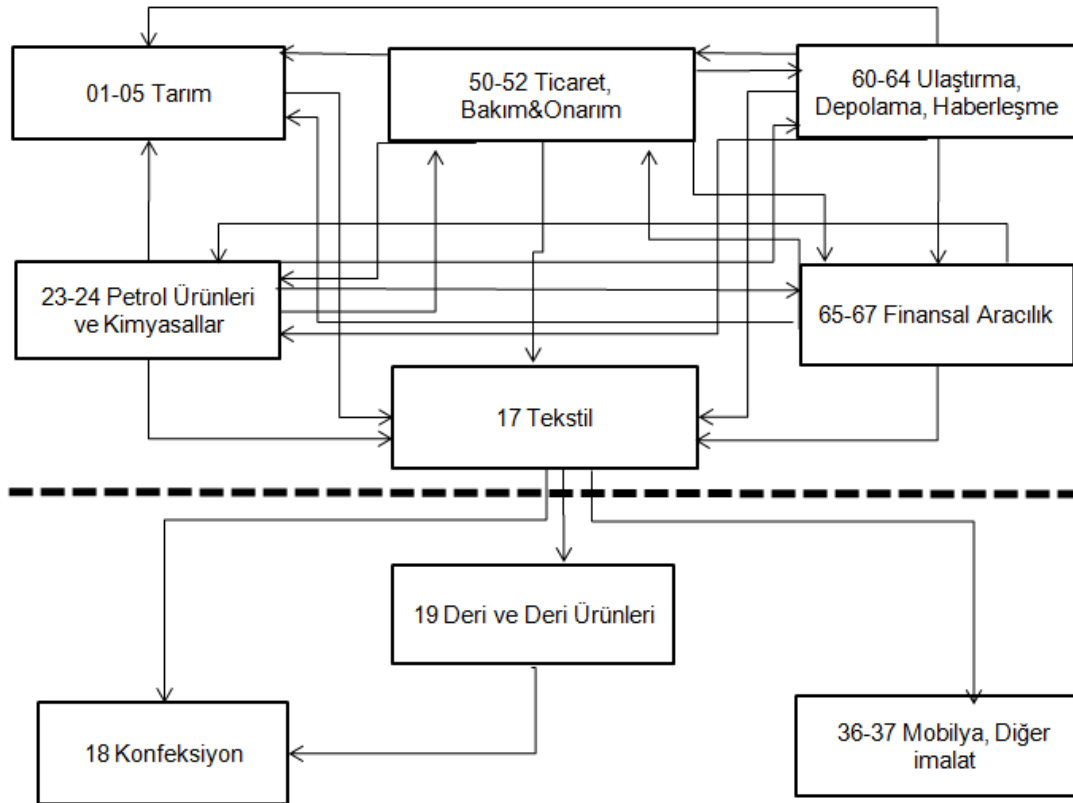
Hedef : 2 Trilyon USD GSYİH (25,000 USD Kişi Başına Milli Gelir)

	Senaryo 1	Senaryo 2
Değişkenler	2002 Üretim Yapısı İle	Kore 2011 Üretim Yapısı İle
Toplam GSYİH	2 Trilyon USD	2 Trilyon USD
Toplam Üretim Değeri	3.9 Trilyon USD	5.2 Trilyon USD
Toplam Talep	4.4 Trilyon USD	5.9 Trilyon USD
Gereken İthalat	447 Milyar USD	740 Milyar USD
-Üretimde Kullanılan Ara Girdiler İçin	337 Milyar USD	651 Milyar USD
-Nihai Talep İçin (Tüketim+Yatırım+İhracat)	110 Milyar USD	89 Milyar USD
Toplam İhracat	370 Milyar USD	892 Milyar USD
İmalat Sanayi Toplam Üretimi	1.2 Trilyon USD	2,4 Trilyon USD
İmalat Sanayi Toplam Katma Değeri (GSYİH Payı, %)	397 Milyar USD (% 20)	623 Milyar USD (% 31)

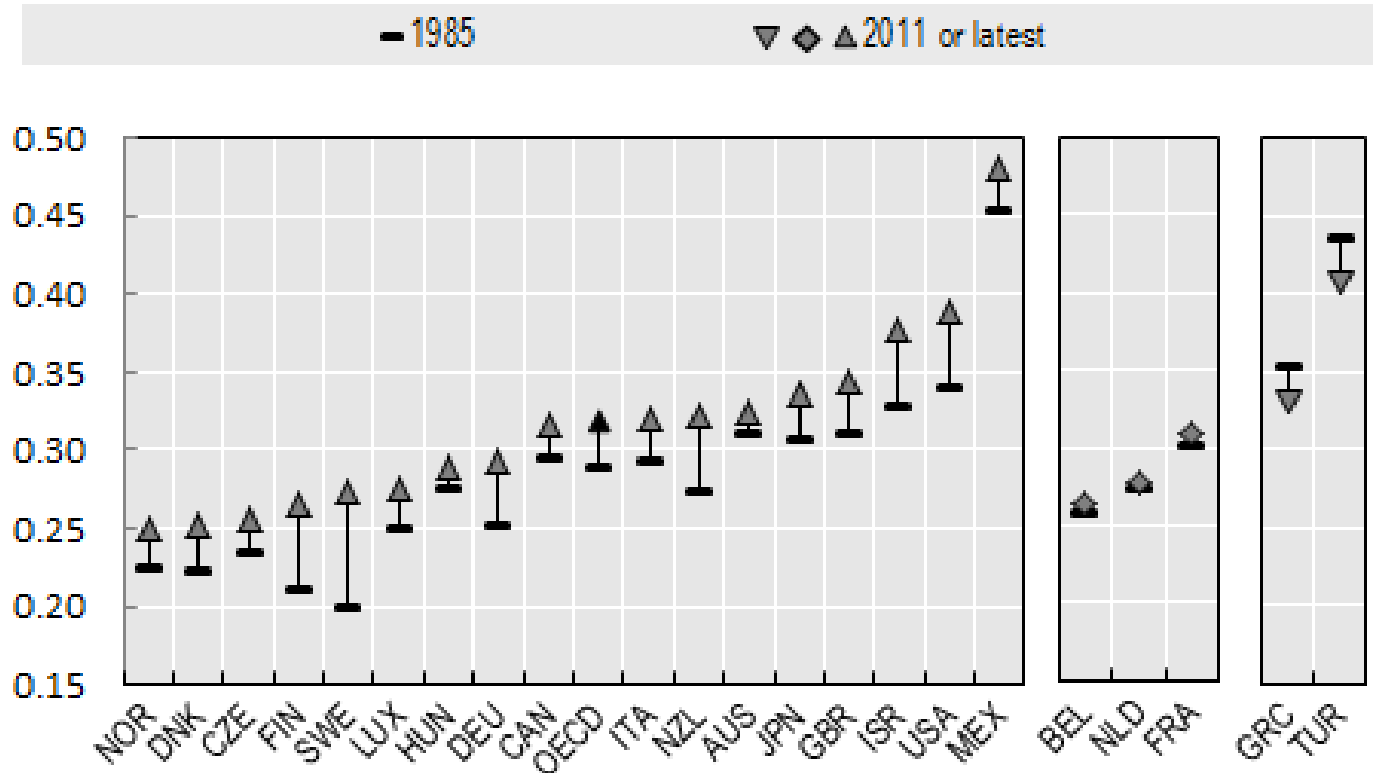
Dönüşüm Mümkün mü?

NACE Kod	Sektörler	Türkiye (2002)		Kore (2011)		Teknoloji Düzeyi
		Katma Değer Oranı	İm. Sektöründeki Payı	Katma Değer Oranı	İm. Sektöründeki Payı	
15-16	Gıda, İçki ve Tütün	23.3	17.5	23.9	6.6	Düşük
17	Tekstil	27.1	16.9	25.3	1.3	Düşük
18	Konfeksiyon	27.9	8.5	33.0	2.7	Düşük
19	Deri Eşya	26.9	1.5	21.7	0.4	Düşük
20	Ağaç ve Mantar Ürünleri	25.7	1.1	24.6	0.4	Düşük
21	Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri	27.7	2.3	25.9	1.5	Düşük
22	Basım ve yayın	39.1	2.4	38.4	1.0	Düşük
23-24	Rafine Petrol ve Kimyasallar	25.6	10.7	15.9	16.2	Orta-Düşük
25	Plastik ve Kauçuk Ürünleri	27.2	3.7	25.7	4.3	Orta-Düşük
26	Metalik Olmayan Mineral Ürünler	37.3	6.4	28.9	2.6	Orta-Düşük
27	Ana Metal Sanayi	24.1	5.8	15.4	11.2	Orta-Düşük
28	Metal Eşya	30.4	3.5	29.0	6.0	Orta-Düşük
29	Makine ve Teçhizat	37.8	7.1	25.4	8.7	Orta-Yüksek
30	Büro, Muhas. ve Bilgi İşlem Mak.	41.9	0.0	22.9	10.5	Yüksek
31	Elektrikli Makine ve Cihazlar	29.3	2.6	24.7	5.4	Orta-Yüksek
32	Radyo, TV ve Haberleşme Cihazları	21.0	1.5	13.9	3.0	Yüksek
33	Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Al.	29.0	0.4	27.1	1.4	Yüksek
34	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork	24.0	4.1	21.5	10.3	Orta-Yüksek
35	Diğer Ulaşım Araçları	48.6	1.0	28.7	5.0	Orta-Yüksek
36-37	Mobilya; Diğer İmalat ve Yen. Değ.	24.6	3.0	27.2	1.5	Düşük
	Yüksek +Orta Yüksek Teknoloji Toplamı		16.7		44.4	
	Teknoloji Skoru		1.7		2.4	

ÖNEMLİ KATSAYILAR – DEĞER ZİNCİRİ (TÜRKİYE TEKSTİL SEKTÖRÜ ÖRNEĞİ)

Gelir Dağılımı Üzerine

Kaynak : Federico Cingano, *Trends in Income Inequality and Its Impact on Economic Growth*, OECD, Social, Employment and Migration Working Papers, No.163, s. 9, OECD Publications, 2014, <http://dx.doi.org/10.1787/5jxrjncwvx6j-en>

Gelir Dağılımı (2)

	Gini coefficient			S90/S10 income share ratio			Income share in total income						Palma ratio		
							Bottom 10%	Bottom 20%	Bottom 40%	Top 40%	Top 20%	Top 10%			
	2007	2010	2011	2007	2010	2011	2011 or latest available year, percentages						2007	2010	2011
Australia	0.336	0.334	0.324	9.3	8.9	8.5	2.9	7.3	19.8	63.0	39.7	24.4	1.33	1.30	1.23
Austria	0.269	0.269	0.282	5.7	6.1	7.1	3.1	8.4	22.4	59.6	36.7	22.2	0.95	0.94	0.99
Belgium	0.277	0.264	..	6.5	5.8	..	3.6	8.9	22.9	58.4	35.1	20.8	0.98	0.91	..
Canada	0.318	0.319	0.316	8.5	8.6	8.5	2.8	7.6	20.4	62.2	39.2	24.2	1.20	1.21	1.18
Chile	0.511	0.510	0.503	29.5	30.1	26.5	1.5	4.3	12.5	75.3	56.4	40.9	3.43	3.41	3.26
Czech Republic	0.257	0.258	0.256	5.3	5.6	5.5	4.0	9.7	24.3	57.8	35.5	21.6	0.90	0.90	0.89
Denmark	0.246	0.252	0.253	5.1	5.3	5.3	4.0	9.7	24.0	57.5	34.7	21.0	0.85	0.87	0.87
Estonia	0.312	0.317	0.323	8.0	8.9	9.1	2.6	7.2	19.7	63.1	39.3	23.6	1.15	1.16	1.20
Finland	0.270	0.265	0.261	5.8	5.6	5.5	3.9	9.5	23.7	58.2	35.5	21.5	0.96	0.93	0.91
France	0.293	0.303	0.309	6.8	7.2	7.4	3.4	8.5	21.6	61.5	39.7	25.5	1.09	1.14	1.18
Germany	0.287	0.286	0.293	6.7	6.7	6.9	3.4	8.6	22.2	60.5	38.1	23.7	1.04	1.04	1.07
Greece	0.335	0.338	0.335	10.7	11.0	12.6	1.9	6.3	18.8	63.4	39.7	24.4	1.30	1.32	1.30
Hungary	0.272	0.272	0.290	6.0	6.0	7.3	3.1	8.2	21.7	60.3	37.2	22.5	0.98	0.95	1.04
Iceland	0.283	0.246	0.251	6.5	5.6	5.6	3.7	9.7	24.4	57.5	34.7	20.9	1.04	0.84	0.86
Ireland	0.303	0.313	0.302	6.9	8.4	7.7	3.0	8.1	21.3	61.3	38.2	23.3	1.12	1.16	1.10
Israel	0.371	0.376	0.377	13.4	13.6	12.5	2.0	5.7	16.6	66.5	42.1	25.6	1.62	1.62	1.55
Italy	0.313	0.321	0.321	9.0	10.5	10.2	2.4	7.1	20.0	62.4	39.3	24.4	1.16	1.21	1.22
Japan	0.329	0.336	..	10.3	10.7	..	2.3	6.5	18.9	63.7	40.0	24.4	1.25	1.30	..
Korea	0.312	0.310	0.307	10.0	10.5	10.2	2.2	6.8	20.2	61.4	37.5	22.3	1.13	1.12	1.10
Luxembourg	0.276	0.271	0.276	6.1	5.8	5.9	3.7	9.0	22.6	59.5	36.5	22.0	0.99	0.94	0.97
Mexico	0.475	0.466	0.482	26.8	28.5	30.5	1.2	3.9	12.5	73.9	52.9	36.7	2.80	2.66	2.93
Netherlands	0.295	0.283	0.278	7.1	6.6	6.6	3.4	8.9	22.9	59.2	36.8	22.7	1.10	1.02	0.99
New Zealand	0.330	0.324	0.323	8.3	8.3	8.0	3.1	7.7	20.2	63.0	40.1	24.7	1.30	1.24	1.22
Norway	0.250	0.249	0.250	5.9	6.0	6.1	3.4	9.2	24.3	57.0	34.3	20.5	0.85	0.84	0.85
Poland	0.317	0.307	0.304	8.3	7.9	7.7	3.1	7.9	21.1	61.4	38.4	23.5	1.20	1.13	1.11
Portugal	0.364	0.345	0.341	10.6	9.4	9.9	2.7	7.2	19.6	63.9	41.8	26.7	1.54	1.39	1.36
Slovak Republic	0.246	0.263	0.261	5.2	6.1	5.8	3.5	9.0	23.2	58.5	35.1	20.5	0.83	0.90	0.88
Slovenia	0.241	0.246	0.245	5.3	5.4	5.3	3.7	9.4	24.1	57.1	33.8	19.6	0.80	0.82	0.81
Spain	0.306	0.334	0.344	8.4	12.1	13.8	1.8	6.0	18.3	64.3	40.5	24.6	1.10	1.27	1.34
Sweden	0.259	0.269	0.273	5.8	6.1	6.3	3.4	8.7	22.7	59.0	35.9	21.8	0.89	0.94	0.96
Switzerland	..	0.298	0.289	..	7.3	6.9	3.3	8.5	22.0	60.2	37.4	23.0	..	1.10	1.04
Turkey	0.409	0.417	0.412	14.5	16.1	15.2	2.1	5.6	16.0	69.0	47.4	31.7	1.94	2.03	1.99
United Kingdom	0.341	0.341	0.344	9.8	10.0	9.6	2.9	7.5	19.7	64.0	42.2	27.6	1.37	1.37	1.40
United States	0.378	0.380	0.389	15.1	15.9	16.5	1.7	5.4	16.3	67.5	44.3	28.4	1.65	1.66	1.74
OECD	0.314	0.314	0.315	9.3	9.6	9.6	2.9	7.7	20.6	62.1	39.3	24.4	1.26	1.25	1.26

Kaynak : Federico Cingano, *Trends in Income Inequality and Its Impact on Economic Growth*, OECD, Social, Employment and Migration Working Papers, No.163, s. 36, OECD Publications, 2014, <http://dx.doi.org/10.1787/5jxrjncwvx6j-en>

Gelir Dağılımı, Ücret Gelirlerinin GDP İçindeki Payları

Figure 11 Adjusted labour income share in selected European countries most affected by the crisis, 1991–2013

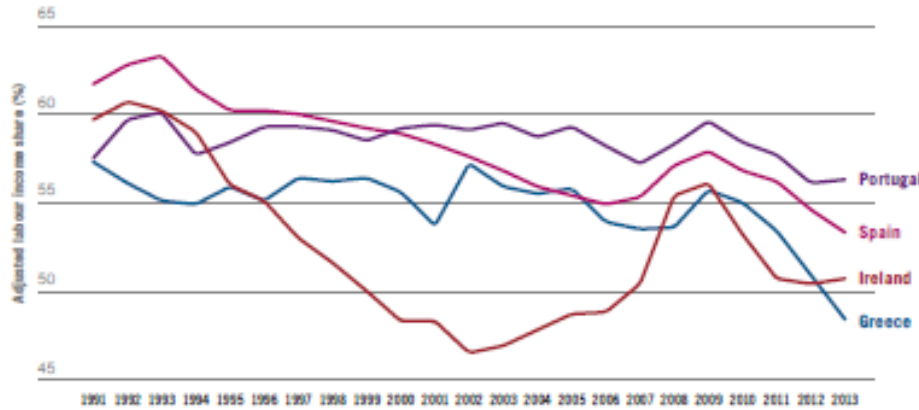
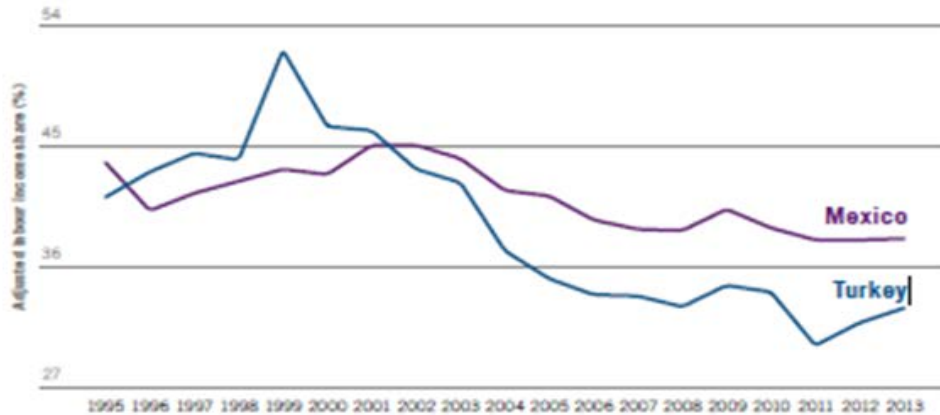

Figure 15 Adjusted labour income share in Mexico and Turkey, 1995–2013

Note: Adjusted wage share, total economy, as a percentage of GDP at current market prices (compensation per employee as a percentage of GDP at market prices per person employed).

Source: European Commission AMECO database. Data accessible at: www.ilo.org/gwt-figures

Kaynak : Global Wage Report 2014 / 15
Wages and Income Inequality, ILO, s. 12 ve
16, 2014

İktisadi Faaliyetlerin Mekansal Dağılımı

Toplam İktisadi Faaliyetler

Bölgeler / Yıllar	Yerel Birim Sayısı		Çalışanlar Sayısı		Maaş ve Ücretler		Ciro		Yatırımlar	
	2003	2011	2003	2011	2003	2011	2003	2011	2003	2011
TR	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
İstanbul	20	24	29	30	36	38	38	36	31	31
İstanbul+Ankara+İzmir	33	37	44	45	53	55	53	53	48	50
5'li Grup	43	46	55	56	65	68	66	66	65	64
TRA+TRB+TRC	11	11	7	8	5	5	5	6	6	6

İmalat Sanayi

Bölgeler / Yıllar	Yerel Birim Sayısı		Çalışanlar Sayısı		Maaş ve Ücretler		Ciro		Yatırımlar	
	2003	2011	2003	2011	2003	2011	2003	2011	2003	2011
TR	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
İstanbul	27	32	35	31	36	31	35	28	34	22
İstanbul+Ankara+İzmir	41	44	49	44	50	46	49	42	46	33
5'li Grup	52	53	64	61	69	68	71	66	70	57
TRA+TRB+TRC	8	9	5	6	4	4	3	5	8	6

	2011 Nüfusu	Pay (%)
TR	74,724,269	100
İstanbul	13,624,240	18
İstanbul+Ankara+İzmir	22,480,365	30
5'li Grup	29,433,050	39
TRA+TRB+TRC	13,756,405	18

5'li Grup : İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Eskişehir, Bilecik, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova

TRA+ TRB+ TRC : Erzurum, Erzincan, Bayburt, Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan, Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli, Van, Muş, Bitlis, Hakkari, Gaziantep, Adıyaman, Kilis, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Batman, Şırnak, Siirt

SONUÇ YERİNE

- Türkiye'nin 2023 hedeflerinde temel vurgunun yüksek katma değerli ve orta yüksek/yüksek teknolojili sektörlerle yönelmek olduğu görülmektedir.
- Bu hedefler için, yüksek katma değer kavramının "doğru ve belirleyici" bir kavram olduğu düşünülmemelidir. Yüksek katma değer, üretimden ziyade ticaretle ilgili bir kavramdır, ekonomideki, çoğaltan ve hızlandıran mekanizmalarını temsil etmemektedir. Bunun yanı sıra, yalnızca "katma değere" odaklı bir büyüme/gelişme/kalkınma politikasının, mutlaka katma değerün üretim faktörleri arasındaki bölüşüm mekanizmasını da içermesi gerekmektedir.
- Bu kapsamda, asıl önem verilmesi gereken kavramın genel olarak "değer zinciri", daha belirleyici olarak ise "yurtiçi katma değer zinciri" olduğu düşünülmektedir.
- 2023 hedeflerine uyumlu bir üretim yapısı/büyükölçek gösteren Kore örneği incelendiğinde; hem genel olarak hemen tüm sektörlerde, hem de orta yüksek/yüksek teknolojili imalat sanayi sektörlerinde Kore'nin katma değer oranlarının Türkiye'ninkinden daha düşük olduğu görülmektedir.

SONUÇ YERİNE

- Kore ve Türkiye'nin üretim yapısı karşılaştırıldığında, Türkiye'nin 2023 hedeflerini şimdiden yakalamış (geçmiş) olan olan Kore'nin GSYİH'nın sektörel dağılımı (bilhassa imalat sanayiinin payı), sektörlerarası etkileşim, üretimin ithalata bağımlılığı, orta/yüksek ve yüksek teknolojiли sektörlerin ekonomik yapı içindeki önemi gibi parametrelerde çok önemli farklılıklar gösterdiği görülmüştür.
- Türkiye'nin (örneğin) az önce belirtilen Kore parametrelerini yalnızca dış ticaretteki gelişmeler, rekabetçilik, yüksek katma değerli sektörlerle yönelmek, genel olarak "piyasaların düzenleyici mekanizmaları" ile yakalaması, üretim yapısını kalıcı ve radikal şekilde değiştirmesi mümkün olmayacaktır.
- Türkiye için yakın dönem dikkate alınarak incelenen sektörel yatırımların dağılımı ve sektörel üretimlerin dağılımı verileri ne yazık ki yukarıda belirttiğimiz kanaati güçlendirmektedir.
- Gelişmekte olan ülke olmak, orta gelir düzeyinde bir ülke olmaya devam etmek, orta düşük/düşük teknolojiли malları üretmeye ve ihraç etmeye devam etmek bir kader değildir. Ancak bunu değiştirmek için "akıl ve bilim bazlı planlama" ile geniş toplumsal kesimlerin ülke kalkınmasından daha fazla pay almasını sağlayıcı iktisat politikalarının tasarlanması ve "sektörel ve bölgesel öncelikler/farklılıkları" dikkate alan bir sanayileşme planının hayata geçirilmesi gereklidir.

TEŞEKKÜRLER...

www.kalkinma.com.tr

oktay.kucukkiemitci@kalkinma.com.tr